

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Davidem Kryskou ve věci

žalobce: **V. M.**, narozený X
státní příslušník X
pobytem X

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a imigrační politiky**
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a imigrační politiky, ze dne 10. 7. 2019, č. j. OAM-541/ZA-ZA11-VL13-2019,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a obsah podání účastníků

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 7. 2019, č. j. OAM-541/ZA-ZA11-VL13-2019 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný jako zjevně nedůvodnou zamítl žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

2. Žalobce v žalobě namítá nesprávnou aplikaci § 3 ve spojení s § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), § 16 odst. 2 ve spojení s § 14a zákona o azylu, § 50 odst. 2 a 3 správního řádu ve spojení s § 23c zákona o azylu a § 50 odst. 4 správního řádu. Dle žalobce žalovaný pochybil, když (i) nezkoumal, zda v případě žalobce lze jeho zemi původu považovat za bezpečnou; (ii) nevzal v potaz žalobcem tvrzené hrozící příkoří dosahující intenzity vážné újmy dle § 14a odst. 2 zákona o azylu; (iii) v napadeném rozhodnutí nepracoval s žádnými informacemi o zemi původu žalobce, neboť jako jediný podklad byla použita informace „*M. – H. M. jako bezpečné země původu*“ ze dne 12. 6. 2019, přičemž z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalobce vychází pouze z obecných informací, které nijak nesouvisí s důvody uváděnými žalobcem v jeho žádosti o mezinárodní ochranu; (iv) nevzal v potaz výpověď žalobce, jakožto důvěryhodný důkaz vyvracející domněnku bezpečnosti země původu žalobce ve vztahu k jeho osobě, přičemž žalovaný v napadeném rozhodnutí důvěryhodnost výpovědi žalobce nijak nezpochybňuje, a výpověď žalobce má být ve smyslu judikatury N. s. s. dostačující (např. rozsudek N. s. s. ze dne 24. 8. 2017, č. j. 1 Azs 227/2017-33); (v) ve světle uvedené judikatury N. s. s. nedostal své povinnosti shromáždit dostatečné množství aktuálních a přesných informací o zemi původu žalobce, jež jsou relevantní ve vztahu k příkoří hrozícímu žalobci, tj. v rámci dělení důkazního břemene; (vi) zatížil napadené rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti.
3. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvádí, že s námitkami žalobce nesouhlasí, jelikož jsou neoprávněné a neprokazují, že by žalovaný postupoval v rozporu se zákonem či vydal nezákonné nebo nepřezkoumatelné rozhodnutí. Žalovaný odkázal na obsah správního spisu a na napadené rozhodnutí. Předně uvedl, že žalobce svou zemi původu neopustil na základě žádného z relevantních důvodů ve smyslu zákona o azylu a ani jeho obavy z návratu do M. nelze považovat za opodstatněné ve smyslu § 12 a § 14a zákona o azylu. Dle žalovaného se důkazní břemeno v případě bezpečných zemí původu přenáší na stranu žalobce a neuplatňuje se princip děleného důkazního břemene jako v rámci rozhodování o neudělení mezinárodní ochrany podle § 12 až § 14b zákona o azylu. Z výpovědi žalobce v rámci správního řízení a ani z obsahu žaloby nebylo zjištěno, že v jeho případě předpoklad o M. r. jako bezpečné zemi původu neplatí, neboť z průběhu správního řízení, jakož i žaloby, vyplývá, že žádostí o udělení mezinárodní ochrany se žalobce snaží řešit svoji situaci spojenou s existencí v. d. v zemi původu a s tím souvisejícím tvrzeným v. ze strany soukromého v. Žalovaný má za to, se s touto skutečností dostatečně vypořádal v napadeném rozhodnutí, neboť z dostupných zdrojů vyplývá, že v případě problémů má žalobce v zemi původu možnost využít ochrany příslušných orgánů veřejné moci. Pokud jde o použité informační zdroje, žalovaný považuje informaci „*M. – H. M. jako bezpečné země původu*“ ze dne 12. 6. 2019 za plnohodnotný informační zdroj, který byl zpracován na základě objektivních, aktuálních a obecně uznávaných informačních zdrojů, které jsou v ní uvedeny, pročež s námitkami žalobce o povaze a zdrojích této zprávy se žalovaný v napadeném rozhodnutí dostatečně vypořádal. Závěrem žalovaný uvádí, že v případě žádosti žalobce došlo k naplnění podmínek dle § 16 odst. 2 zákona o azylu a rozhodnutí vychází z řádně zjištěného stavu věci. Žalovaný proto navrhl zamítnutí žaloby.

II. Skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu

4. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce dne 12. 6. 2019 podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v Č. r.

5. Dne 17. 6. 2019 poskytl žalobce údaje k podané žádosti, z nichž vyplývá, že (i) je státním příslušníkem M. r.; (ii) je r. n.; (iii) je schopen dorozumět se r.; (iv) v. p. k.; (v) politicky se nikdy neangažoval a o politiku se nezajímá; (vi) je r. a má j. z. d.; (vii) ve své vlasti naposledy žil ve m. B.; (viii) zemi původu opustil X, kdy vycestoval a. d. z m. B. přes R., M., S. do Č. r., na jejíž území vstoupil dne X; (ix) před X lety pobýval v R., ale jinak ve státech EU nepobýval; (x) důvodem pro žádost o mezinárodní ochranu je skutečnost, že v M. jej nikdo nechtěl zaměstnat, neboť hovoří pouze r.; mohl pouze p. a v souvislosti s p. d. f. p. svému o. p., který žalobci a jeho příbuzným v.
6. Dne X byl rovněž se žalobcem proveden pohovor. Z něj vyplývá, že se žalobce živil jako t., a následně si o. několik o. se z. a o. (zhruba v roce X). Jeho o. p. mu na p. p. X USD, v důsledku čehož vlastnil X% podíl ve s. žalobce. Na místo něj vstoupil do s. nový s., který během nemoci žalobce na konci roku X sjednal pro s. žalobce v b. p. a s v. p. „ú. z“. Žalobce proto musel ukončit své p., avšak původní s. požadoval v. p. V polovině roku X nechal původní s. žalobce z., následkem čehož přišel žalobce o všechny z. F. n. i s. p. žalobce bezvýsledně ohlásil na policii. Žalobce si stěžoval u prokuratury, že policie ú. nenašla; na neřešení p. bývalého s. policií si žalobce nestěžoval. Původní s. žalobce začal v. i m. žalobce s tím, že d. z žalobce „v.“ nebo jej „p. jako o.“. Žalobci v. i s. o., neboť žalobce v létě X poskytl rozhovor v m. t., během kterého uvedl, že v mládí se s. p. d. k.; žalobce měl za to, že takový člověk by s. být neměl. T. r. má ve svém telefonu. Bývalý ředitel protikorupční policie mu proto poradil odstěhovat se z M. Původní s. žalobce i s. mají mít v rámci M. velké konexe. Následkem t. r. bývalého ředitele protikorupční policie vzali zpět do zaměstnání; náhradu za jeho úslou mzdu a za odškodnění za poškození jeho dobrého jména, s. následně požadoval po žalobci. Poté s. žalobci oznámil, že tento d. postoupil původnímu s. žalobce. Žalobce se rozhodl opustit zemi původu v únoru X, a za tím účelem si vypůjčil peníze od své m. a vyřídil biometrický pas. Učinil tak zejména kvůli své m. Té bylo po odjezdu žalobce ze země původu oznámeno v. žalobce, že si na něj „p.“. Žalobce je přesvědčen, že po návratu do země původu by jej z. V současné době žalobce dluží X EUR a X USD; rovněž d. státu na d. z p. č. Žalobce rovněž uvedl, že nemohl získat zaměstnání ve státním sektoru, neboť je r. mluvící a r. jazyk neovládá. V p. takovouto překážku neměl, neboť v oficiálním styku s úřady a zákazníky využíval služeb jiných osob (účetní, prodavačky). Délku doby mezi svým příjezdem na území Č. r. a podáním žádosti o mezinárodní ochranu odůvodnil tím, že o možnosti podat takovou žádost nevěděl.
7. Pro posouzení situace v zemi původu je součástí správního spisu dokument zpracovaný žalovaným „M. – H. M. jako bezpečné země původu“ ze dne 12. 6. 2019.
8. Dne 20. 6. 2019 se žalobce seznámil s podklady pro vydání rozhodnutí. Práva se seznámit s jejich obsahem, vyjádřit se k nim nebo navrhnout jejich doplnění nevyužil. Pouze zopakoval, že může žalovanému poskytnout video ze svého telefonu.
9. Napadeným rozhodnutím žalovaný žádost žalobce zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona o azylu a v souladu s § 16 odst. 3 zákona o azylu neposuzoval, zda jsou zde důvody stojící na straně žalobce odůvodňující udělení azylu žalobci podle § 13 a § 14 zákona o azylu nebo udělení doplňkové ochrany podle § 14b zákona o azylu, nebo zda žalobce neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu. V odůvodnění žalovaný shrnul dosavadní průběh řízení, přičemž vzal v potaz státní příslušnost žalobce, jeho výpověď a hodnocení M. jako bezpečné země původu ve smyslu § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu ve spojení s § 2 vyhlášky M. v. č.

328/2015 Sb. Žalovaný dospěl k závěru, že žalobce neprokázal, že v jeho případě domněnka bezpečné země původu neplatí. Podle žalovaného může žalobce využít ochrany příslušných orgánů veřejné moci země původu, neboť z hodnocení M. jako bezpečné země původu vyplývá, že M. naplňuje základní demokratické principy a dodržuje standardy ochrany lidských práv. Napadené rozhodnutí si žalobce osobně převzal dne 12. 7. 2019.

III. Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

10. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (§ 32 odst. 1 zákona o azylu), osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.).
11. Článek 46 odst. 3 směrnice E. p. a R. 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“), vyžaduje, aby soudy prvního stupně přezkouvající rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany posuzovaly projednávaný případ podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodnutí soudu. Členské státy E. u. byly povinny výše uvedené pravidlo transponovat do vnitrostátního právního řádu do 20. 7. 2015 (viz čl. 51 odst. 1 procedurální směrnice). Protože doposud nebyly do č. právního řádu požadavky čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice promítnuty, ačkoliv transpoziční lhůta již uplynula, má uvedený článek procedurální směrnice přímý účinek. Jelikož žádost o mezinárodní ochranu byla v této věci podána dne 12. 6. 2019, dopadá na toto řízení, včetně řízení o žalobě proti napadenému rozhodnutí, procedurální směrnice, a ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s. se tedy neužije.
12. Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání, protože účastníci řízení s takovým postupem vyjádřili souhlas (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).

IV. Posouzení žaloby soudem

13. Stěžejní námitka žalobce směřuje proti nesprávnému posouzení M. jako bezpečné země původu ze strany žalovaného, a od této se dále odvíjejí žalobní námitky ostatní (nezhodnění výpovědi žalobce a jím tvrzené hrozby pro jeho osobu; neshromáždění dostatečných, aktuálních a přesných informací o zemi původu a využití informace o zemi původu zpracované samotným žalovaným jako jediného podkladu rozhodnutí; otázka rozdělení a unesení důkazního břemene; přezkoumatelnost napadeného rozhodnutí).
14. Soud všechny uvedené námitky posoudil a dospěl k závěru, že žaloba je nedůvodná.
15. Dle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu se pro účely tohoto zákona rozumí bezpečnou zemi původu stát, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství stát posledního trvalého bydliště, ve kterém obecně a soustavně nedochází k pronásledování, mučení nebo nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, který jeho občané nebo osoby bez státního občanství neopouštějí z důvodů uvedených v § 12 nebo § 14a, který ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, včetně norem týkajících se účinných opravných prostředků, a který umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží nad stavem dodržování lidských práv.

16. Podle § 16 odst. 2 zákona o azylu se jako zjevně nedůvodná zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Č. r. považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze.
17. Dle § 16 odst. 3 zákona o azylu jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a § 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle odst. 2, rovněž se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečností svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.
18. Podle § 86 odst. 4 zákona o azylu stanoví m. vyhláškou seznam bezpečných zemí původu, bezpečných třetích zemí a e. bezpečných třetích zemí; seznamy zemí stanovené vyhláškou m. přezkoumá nejméně jedenkrát v kalendářním roce.
19. Soud se předně zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů, neboť taková vada by bránila jeho meritornímu přezkumu. Podle N. s. s. nedostatkem důvodů „nelze rozumět dílčí nedostatky odůvodnění soudního rozhodnutí, ale pouze nedostatek důvodů skutkových. Skutkovými důvody, pro jejichž nedostatek je možno rozhodnutí soudu zrušit pro nepřezkoumatelnost, budou takové vady skutkových zjištění, která utvářejí rozhodovací důvody, typicky tedy tam, kde soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem anebo tam, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy v řízení byly provedeny“ (rozsudek N. s. s. ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75). Napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů považovat nelze, neboť z jeho odůvodnění je zcela jasně patrné, na základě čeho žalovaný dospěl k závěru, že M. je bezpečnou zemí původu, a proč žalobce neprokázal, že v jeho případě nelze M. za takovou zemi považovat (vyhláška č. 328/2015 Sb.; informace „M. – H. M. jako bezpečné země původu“ ze dne 12. 6. 2019; pohovor se žalobcem). Soud je toho názoru, že odůvodnění napadeného rozhodnutí mohlo být podrobnější, a to zejména ve vztahu k závěru žalovaného, že žalobce neprokázal, že nelze v jeho případě M. považovat za bezpečnou zemi původu. Žalovaný mohl podrobněji uvést, na základě jakých úvah k tomuto závěru dospěl. Tento dílčí nedostatek odůvodnění napadeného rozhodnutí však podle soudu jeho nepřezkoumatelnost nezpůsobuje, a to s ohledem na jednotlivá skutková zjištění popsaná v odůvodnění napadeného rozhodnutí a obsah správního spisu. Napadené rozhodnutí proto není podle soudu nepřezkoumatelné, a tato žalobní námitka je proto nedůvodná.
20. Soud dále uvádí, že z výše uvedených zákonných ustanovení vyplývá, že zákon o azylu u zjevně nedůvodných žádostí počítá s konceptem tzv. bezpečné země původu (§ 16 odst. 2). Definici tohoto pojmu lze nalézt v citovaném § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Žadatele pocházející z bezpečných zemí původu nelze pak bez dalšího považovat za osoby vyžadující ochranu, neboť podstatou tohoto konceptu je nezkoumání důvodů pro udělení azylu a doplňkové ochrany, ale toliko posouzení, zda daná země podmínky definice „bezpečné země původu“ splňuje. Základem vnitrostátní úpravy je procedurální směrnice.
21. Podle odst. 40 věty druhé odůvodnění procedurální směrnice pokud lze třetí zemi pokládat za bezpečnou zemi původu, měly by mít členské státy možnost označit ji za bezpečnou a vycházet z domněnky, že je pro daného žadatele bezpečná, pokud žadatel neprokáže opak.

22. V souladu s odst. 46 odůvodnění procedurální směrnice mohou členské státy bezpečnost země posuzovat případ od případu nebo označit země jako bezpečné přijetím seznamu těchto zemí.
23. Podle čl. 37 odst. 3 procedurální směrnice se hodnocení, zda je země v souladu s tímto článkem bezpečnou zemí původu, zakládá na řadě zdrojů informací, přičemž toto ustanovení dále příkladmo vyjmenovává některé tyto zdroje. V souladu s Přílohou I procedurální směrnice pak mají členské státy při určení bezpečných zemí původu hodnotit: rozsah, v jakém je poskytována ochrana proti pronásledování nebo špatnému zacházení prostřednictvím příslušných právních předpisů země a způsobu, jakým se uplatňují; dodržování práv a svobod stanovených v Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod nebo Mezinárodním paktu o občanských a politických právech nebo Úmluvě OSN proti mučení; dodržování zásady nenavrácení podle Ženevské úmluvy; systém účinných opravných prostředků proti porušování těchto práv a svobod. V samotné procedurální směrnici se však upozorňuje na to, že hodnocení, z něhož označení země původu jako bezpečné vychází, může ze své podstaty vzít v úvahu pouze všeobecnou občanskou, právní a politickou situaci v dané zemi a to, zda jsou původci pronásledování, mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání v praxi postižitelní, jsou-li v této zemi shledáni odpovědnými (odst. 42 odůvodnění procedurální směrnice).
24. Č. r. využila možnosti neposuzovat bezpečnost země případ od případu, ale přijmout vnitrostátní seznam bezpečných zemí původu. Ten obsahuje vyhláška č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, ve znění vyhlášky č. 68/2019 Sb. (dále jen „prováděcí vyhláška“). Podle § 2 bodu 15 prováděcí vyhlášky považuje Č. r. za bezpečnou zemi původu M. (s výjimkou P.). Jelikož prováděcí vyhláška uvedenou zemi výslovně označuje za bezpečnou zemi původu, nemusel žalovaný zkoumat naplnění jednotlivých znaků vymezených v § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, ale mohl rovnou přistoupit ke konstatování splnění podmínek bezpečnosti M. jako země původu.
25. M. bylo do tohoto vnitrostátního seznamu bezpečných zemí původu zařazeno vyhláškou č. 68/2019 Sb. V odůvodnění k návrhu této vyhlášky (<https://X>; č. j. předkladatele MV-120060-4/OBP-2018) se uvádí, že tento seznam byl rozšířen o další země (včetně M.) po vyhodnocení, které bylo provedeno na základě informací M. z. v. a informací z veřejně dostupných zdrojů, přičemž byla zjištěna a zhodnocena situace z hlediska uplatňování práva v rámci demokratického systému a obecné politické situace v jednotlivých zemích. Na základě toho pak předkladatel (žalovaný) v odůvodnění návrhu vyhlášky konstatoval, že v těchto zemích obecně a soustavně nedochází k pronásledování podle směrnice E. p. a R. 2011/95/EU nebo k mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení či trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Konkrétně M. bylo podle citovaného odůvodnění do vnitrostátního seznamu bezpečných zemí původu zařazeno na základě zdrojů několika institucí a organizací, jako jsou A. I., E. s. p. v. č. (EEAS), E. m. s. (EMN), F. H., M. z. v. USA, OSN a UNHCR. Dále odůvodnění návrhu vyhlášky mimo jiné obsahuje výčet základních smluv o lidských právech, jichž je M. smluvní stranou, stručný popis procesu přistoupení k EU, základní charakteristiku země z hlediska lidských práv (včetně azylového systému a konstatování o nemožnosti uložení trestu smrti).
26. Žalovaný tedy splnil své povinnosti týkající se řádného zjištění skutkového stavu, neboť žalobce není osobou, jež by pocházela ze státu, který za „bezpečnou zemi původu“ považovat nelze. Nelze přitom souhlasit se žalobcem v tom, že žalovaný vycházel pouze z

využití informace o zemi původu zpracované jím samotným jako jediného podkladu rozhodnutí. H. M. jako bezpečné země původu je totiž založeno na řadě zdrojů a informací a výsledkem tohoto hodnocení bylo rozšíření vnitrostátního seznamu citovanou novelou prováděcí vyhlášky. Takový postup je přitom zcela v souladu jak se zákonem o azylu, tak s procedurální směrnicí. I přesto je však součástí správního spisu informace „M. – H. M. jako bezpečné země původu“ ze dne 12. 6. 2019, o kterou žalovaný rovněž opírá svůj závěr, že M. je bezpečnou zemí původu.

27. V této souvislosti soud jen pro úplnost uvádí, že jedním z projevů zásady, že označení země původu jako bezpečné pro účely procedurální směrnice a zákona o azylu nemůže být absolutní zárukou bezpečnosti státních příslušníků dané země (odst. 42 odůvodnění procedurální směrnice) představuje povinnost členských států provádět pravidelné přezkumy situace v těchto zemích na základě řady zdrojů informací za účelem zajištění řádného používání pojmů bezpečné země na základě aktuálních informací (čl. 37 odst. 2 procedurální směrnice). Pokud přitom členský stát získá informace o tom, že v zemi, kterou označil za bezpečnou, se situace v oblasti lidských práv významně změnila, měl by zajistit co nejrychlejší přezkum situace a případně přehodnotit označení této země jako bezpečné (odst. 48 odůvodnění procedurální směrnice). Povinnost žalovaného k pravidelnému přezkumu seznamu bezpečných zemí původu (včetně M.) vyplývá z § 86 odst. 4 zákona o azylu, podle kterého tak má činit nejméně jedenkrát v kalendářním roce. Přehodnocení označení M. jako bezpečné země původu by se pak muselo projevit v novelizaci prováděcí vyhlášky.
28. Z těchto důvodů jsou tak žalobní námitky směřující proti posouzení M. jako bezpečné země původu, neshromáždění informací o zemi původu a využití informace o zemi původu zpracované samotným žalovaným jako jediného podkladu rozhodnutí nedůvodné.
29. Soud dále uvádí, že bez ohledu na výše uvedené není vyloučeno, aby v řízení o udělení mezinárodní ochrany konkrétní žadatel prokázal opak, tedy že v jeho případě podmínky stanovené § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu nejsou naplněny, a nelze tak stát jeho původu považovat za bezpečnou zemi původu. Odst. 42 odůvodnění procedurální směrnice k tomu uvádí: *„Označení třetí země jako bezpečné země původu pro účely této směrnice nemůže být absolutní zárukou bezpečnosti státních příslušníků dané země. Hodnocení, z něhož toto označení vychází, může ze své podstaty vzít v úvahu pouze všeobecnou občanskou, právní a politickou situaci v dané zemi a to, zda jsou původci pronásledováni, mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání v praxi postižitelní, jsou-li v této zemi shledáni odpovědnými. Proto je důležité, aby v případě, kdy žadatel prokáže, že v jeho konkrétní situaci existují oprávněné důvody nepokládat danou zemi za bezpečnou, nebylo označení této země jako bezpečné považováno v jeho případě za směrodatné.“*
30. Ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu upravuje oprávnění zamítnout žádost jako zjevně nedůvodnou, přichází-li žadatel ze státu, který je považován za bezpečnou zemi původu, pokud žadatel neprokáže, že v jeho individuálním případě zemi nelze považovat za bezpečnou. Pokud členský stát označí některou zemi za bezpečnou zemi původu, uplatní se vyvratitelná domněnka, že tato je pro daného žadatele o udělení mezinárodní ochrany bezpečná (srov. odst. 40 odůvodnění procedurální směrnice). Je pak na žadateli, aby prokázal, že v jeho případě zemi původu za bezpečnou považovat nelze, tedy že právě v jeho konkrétní situaci existují oprávněné důvody nepokládat danou zemi za bezpečnou (srov. odst. 40 odůvodnění procedurální směrnice). Pro takové prokázání musí předložit závažné důvody (srov. čl. 36 odst. 1 procedurální směrnice), kterými zpochybní pro svůj

konkrétní případ existenci jednotlivých charakteristik bezpečné země původu podle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Jen tak může dojít k vyvrácení uvedené domněnky, v důsledku čehož označení jeho země původu jako bezpečné pak již není směřodlatné (srov. odst. 42 odůvodnění procedurální směrnice).

31. Z toho vyplývá, že charakteristickým znakem řízení o udělení mezinárodní ochrany v případě bezpečných zemí původu je zvýšení důkazního břemene a břemene tvrzení ve vztahu k žadatelům. Tím se situace, kdy je aplikován koncept bezpečné země původu, liší od obecných pravidel řízení o udělení mezinárodní ochrany. Jelikož se dodržování mezinárodních závazků a neporušování práv vlastních občanů u bezpečných zemí původu presumuje, leží hlavní odpovědnost za prokázání opaku právě na žadatelích. Je pak povinností žadatele nejen tvrdit azylově relevantní skutečnosti, ale zejména tato tvrzení prokázat. Podle rozsudku N. s. s. ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, platí, že *„žadatel o mezinárodní ochranu přicházející z bezpečné země původu musí prokázat, že v jeho konkrétním případě tento stát za bezpečnou zemi původu považovat nelze, což v důsledku znamená, že musí prokázat, že mu hrozí větší riziko pronásledování nebo vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení. Jak bylo uvedeno výše, obdobné podmínky nejsou u standardních žádostí o mezinárodní ochranu [minimálně, pokud jde o zkoumání podmínek pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu] vyžadovány, a tudíž označení určité země za bezpečnou zemi původu v podstatě zvyšuje důkazní břemeno na straně žadatelů o mezinárodní ochranu.“* Uvedeným požadavkům pro unesení důkazního břemene a břemene tvrzení však žalobce v předcházejícím řízení nedostál.
32. Pokud žalobce namítal, že se žalovaný nezabýval možným splněním podmínek pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu, soud odkazuje na shora citovaný § 16 odst. 3 zákona o azylu, který výslovně uvádí, že správní orgán v případě zjevně nedůvodných žádostí neposuzuje, zda by mohl být žadatel o udělení mezinárodní ochrany vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, nebo zda splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a § 14 zákona o azylu, nebo zda mu hrozí vážná újma podle § 14a a lze v jeho případě udělit doplňkovou ochranu podle § 14b zákona o azylu. Žalovaný tudíž nebyl, na rozdíl od jiných řízení o mezinárodní ochraně, povinen se dalšími důvody pro udělení azylu či doplňkové ochrany žalobci zabývat. S ohledem na výše uvedené závěry stran břemene tvrzení a břemene důkazního tak bylo na žalobci, aby prokázal, že právě v jeho konkrétní situaci existují oprávněné důvody nepokládat M. za bezpečnou zemi původu. To však žalobce v předcházejícím správním řízení neprokázal.
33. V dané věci žalobce tvrdil, že byl z M. nucen odejít z důvodu obav ze svého bývalého o. p., který po něm n. vyžaduje s. d., a z důvodu nemožnosti získat zaměstnání, neboť hovoří pouze r. Z judikatury N. s. s. však vyplývá, že obava z v. není zásadně relevantním důvodem pro udělení mezinárodní ochrany (srov. např. usnesení ze dne 18. 1. 2018, č. j. 7 Azs 355/2017-23). Rovněž žalobcem tvrzená diskriminace spočívající v jeho nemožnosti najít zaměstnání, neboť neovládá r. j. a hovoří pouze r., pročť mohl pouze p., nemůže být zejména z důvodu stupně své závažnosti a intenzity považována za důvod pro udělení mezinárodní ochrany. Nadto by nemožnost domoci se ochrany u m. orgánů mohla založit důvod pro udělení mezinárodní ochrany pouze tehdy, pokud by tyto státní orgány namítané ohrožení *„podporovaly, tolerovaly, organizovaly, záměrně trpěly, nezajistily účinnou ochranu apod. Případná nižší efektivita takové ochrany v konkrétních podmínkách té které země však ještě nečiní z takového ohrožení „pronásledování“, a tedy ani azylový důvod“* (rozsudek N. s. s. ze dne 31. 7. 2008, č. j. 7 Azs 43/2008-47). V rozsudku ze dne 22. 12.

2005, č. j. 6 Azs 479/2004-41, N. s. s. uvedl, že „aby bylo možné sledat absenci ochrany ze strany státu, musel by stěžovatel vyčerpat všechny reálně dostupné prostředky ochrany.“ Z usnesení N. s. s. ze dne 19. 2. 2020, č. j. 6 Azs 262/2019-35, pak plyne, že „[p]okud se stěžovatel ani nepokusil využít prostředky ochrany v zemi původu, nelze mu udělit mezinárodní ochranu jen na základě obecného tvrzení o jejich nefunkčnosti“. Tím spíše tento závěr bude platit v případě zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, neboť z výše uvedeného plyne, že možnost využití vnitrostátních právních prostředků ochrany představuje jedno z kritérií pro posouzení státu jako bezpečné země původu. Z výpovědi žalobce přitom vyplývá, že n. a p. b. s. nahlásil na policii, která ú. nevypátrala, p. nevyšetřovala; žalobce se obrátil na prokuraturu pouze ve věci nevypátrání ú. Proti nevyšetřování p. b. s. si žalobce nestěžoval. Stejně z výpovědi žalobce nevyplývá, že by využil jiné vnitrostátní prostředky ochrany, a to jak ve věci obavy ze svého b. s., tak ve věci jím tvrzené diskriminace. Vzhledem k uvedenému pak jako vadu řízení soud nemůže posoudit neprovedení důkazu nahrávkou t. r., neboť tou by mohly být prokázány skutečnosti, které nebyly z hlediska aplikace § 16 odst. 2 a 3 zákona o azylu rozhodné.

34. Žalobní námitky směřující proti nezohlednění výpovědi a tvrzení žalobce a proti neunesení důkazního břemene žalovaným jsou proto rovněž nedůvodné.

V. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

35. Ze shora uvedených důvodů soud žalobu jako nedůvodnou výrokem I zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
36. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud výrokem II podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému soud náhradu nákladů nepřiznal, neboť mu nevznikly náklady převyšující náklady na jeho běžnou činnost.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 28. února 2020

JUDr. David Kryška, v. r.
samosoudce